

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-85-23>

УДК 332.1:338.49

РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК КОНКУРЕНТНА ПЕРЕВАГА ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT AS A COMPETITIVE ADVANTAGE FOR LOCAL COMMUNITIES

Мельник Людмила Юріївна

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри обліку і оподаткування,
Уманський національний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2498-5556>

Крачок Людмила Ігорівна

кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри обліку і оподаткування,
Уманський національний університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-2878-1357>

Сторожук Віталій Григорович

аспірант,
Уманський національний університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-3883-7636>

Melnyk Liudmyla, Krachok Liudmyla, Storozhuk Vitalii
Uman National University

Стаття присвячена теоретичному обґрунтуванню розвитку інфраструктури як чинника формування конкурентних переваг територіальних громад в умовах повоєнного відновлення та євроінтеграції України. Сформувано авторське розуміння інфраструктурної конкурентоспроможності громади та виокремлено чотири її ключові компоненти: фізично-технічний, інституційний, технологічно-інноваційний і партнерський. Запропоновано систему індикаторів визначення інфраструктурного потенціалу, що охоплює три групи показників: доступності та якості, управлінської ефективності та результатів. Розроблено механізм забезпечення інфраструктурної конкурентоспроможності територіальних громад, що реалізується на стратегічному, операційному та партнерському рівнях із залученням державних, приватних і міжнародних ресурсів.

Ключові слова: інфраструктура, територіальна громада, конкурентоспроможність, відновлення, партнерство, повоєнний розвиток, державна управління, державна політика.

The article is devoted to the theoretical substantiation of infrastructure development as a key factor in the formation of competitive advantages of local communities in the context of post-war reconstruction and European integration of Ukraine. The concept of infrastructural competitiveness of a local community is introduced and defined as the capacity by which quality development of basic and specialized infrastructure systems is ensured, enabling effective competition for development resources, enhancement of residents' well-being, and achievement of strategic objectives in the long term. Four key components of infrastructural competitiveness are identified and substantiated: the physical-technical component (encompassing the condition of roads, energy systems, utilities, healthcare and education facilities); the institutional component (characterized by the quality of governance, strategic planning capacity, and transparency of procedures); the technological-innovative component (reflecting the degree to which digitalization of infrastructure management, BIM-technologies, GIS, smart-infrastructure concepts etc. are applied); and the partnership-financial component (determined by the extent to which public-private partnerships are established and international technical assistance is attracted). A three-group system of indicators is proposed for the measurement of infrastructural competitiveness levels: indicators of accessibility and quality, indicators of managerial efficiency, and indicators of outcomes, including investment attraction dynamics, rates of return of internally displaced persons and changes in the number of business entities. A multi-level mechanism for ensuring

the infrastructural competitiveness of local communities is further developed, within which three levels of interaction are distinguished: the strategic level (at which infrastructure development strategies are formulated and community rating systems are introduced); the operational level (at which unified digital monitoring platforms are implemented and permit procedures are optimized); and the partnership level (at which inter-community infrastructure clusters are created and international donors and private partners are engaged through public-private partnerships). The proposed mechanism is positioned as a comprehensive tool by which the reconstruction process is transformed into a strategic driver of sustainable community development and long-term competitiveness.

Keywords: infrastructure, local community, competitiveness, reconstruction, partnership, post-war development, public administration, public policy.

Постановка проблеми. Розвиток інфраструктури є одним із фундаментальних чинників, що визначає конкурентоспроможність територіальних громад у сучасних умовах. Здатність громади забезпечити якісні транспортні, енергетичні, комунальні, цифрові та соціальні послуги безпосередньо впливає на рішення бізнесу про розміщення виробництва, залучення інвестицій, повернення переміщених громадян та загальний соціально-економічний добробут мешканців.

Повномасштабна збройна агресія Російської Федерації проти України, що розпочалась 24 лютого 2022 р., завдала безпрецедентних руйнувань критичній та соціальній інфраструктурі. За даними Київської школи економіки, станом на початок 2024 р. загальна сума прямих збитків перевищила 157 млрд. дол. США. Це загостило вже наявні проблеми нерівномірного інфраструктурного розвитку між громадами, ускладнило доступ населення до базових послуг та знизило інвестиційну привабливість значної частини регіонів.

У цьому контексті питання відновлення та розвитку інфраструктури набуває не лише гуманітарного, але й стратегічного значення як основи для формування конкурентних переваг громад у процесі повоєнної відбудови країни. Проте в науковій літературі досі недостатньо розкрито механізми трансформації інфраструктурного потенціалу громади у її стійку конкурентну позицію на регіональному та національному рівнях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика розвитку інфраструктури є предметом широкого наукового дискурсу. Ю. Г. Бочарова [2, с. 15-17] у своєму дослідженні визначає інфраструктуру як ключовий фактор соціально-економічного розвитку і конкурентоспроможності країн в умовах глобалізації, зазначаючи, що найбільше значення інфраструктура має саме для країн із перехідною економікою. Дослідниця обґрунтовує вирішальну роль інфраструктури у забезпе-

ченні продуктивності, зменшенні соціальної нерівності та розвитку підприємництва.

В. В. Микитенко [5, с. 129-134] запропонував розгорнутий алгоритм реконструктивного розвитку критичної інфраструктури України у воєнному та післявоєнному періодах, що включає сім послідовних кроків: від оцінки стану до залучення громадськості. Особливу цінність становить авторська позиція щодо розподілу відповідальності між інституціями – від Кабінету Міністрів до місцевих органів влади і комерційних операторів.

О. Я. Лазор, І. Г. Юник та А. В. Заболотний [4, с. 5-15] дослідили державну стратегію повоєнного відновлення критичної інфраструктури в контексті євроінтеграційного курсу України. Автори висвітлили структуру програми Ukraine Facility та Плану відновлення України, що передбачає фінансування 850 проєктів загальним обсягом 750 млрд дол. США до 2032 р., наголошуючи на потребі включення окремого модуля реконструкції критичної інфраструктури.

О. Л. Бобось та М. Л. Бобось [1, с. 195-197] проаналізували ключові виклики відновлення інфраструктури (фінансові, технічні та організаційні) та обґрунтували роль інноваційних підходів (модульне будівництво, 3D-друк, BIM-технології) і державно-приватного партнерства. Дослідники вказують на відсутність централізованої системи управління відновленням та слабку координацію між рівнями влади.

Н. В. Мороз та В. М. Косик [6, с. 80-83] систематизували наявні науково-практичні підходи до відновлення критичної інфраструктури, узагальнили обсяги збитків за галузями (транспорт – 36,8 млрд дол. США, житловий фонд – 58,94 млрд дол. США, заклади освіти – 6,79 млрд дол. США) та запропонували власну п'ятиетапну програму відновлення.

Концепція Стратегії повоєнного відновлення та розвитку України [3], розроблена Національним інститутом стратегічних досліджень, визначила системні результати

відновлення: динамічність відбудови інфраструктури, максимальна залученість стейкхолдерів, регіональна збалансованість та міжнародна відкритість процесів.

Разом із тим, попри значну увагу до проблематики відновлення інфраструктури, у дослідженнях практично не розглядається інфраструктура як інструмент формування стійких конкурентних переваг саме на рівні територіальних громад. Поза увагою залишаються питання: яким чином громади можуть перетворювати відновлену інфраструктуру на точку залучення інвестицій; як вимірювати інфраструктурну конкурентоспроможність громади; які механізми дозволяють малим та середнім громадам конкурувати з більшими у залученні ресурсів розвитку. Саме ці прогалини визначили наукову проблему цієї статті.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є теоретичне обґрунтування та розробка концептуальних засад розвитку інфраструктури як чинника формування конкурентних переваг територіальних громад в умовах повоєнного відновлення та євроінтеграції України.

Для досягнення мети поставлено такі завдання: визначити ключові компоненти інфраструктури, що формують конкурентні переваги громади; запропонувати модель оцінювання інфраструктурного потенціалу громади та механізми його реалізації як конкурентної переваги.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поняття конкурентоспроможності території традиційно пов'язується зі здатністю залучати та утримувати капітал, кваліфікованих працівників, туристів та інші ресурси розвитку у конкуренції з іншими територіями. Інфраструктура є системотворною основою такої конкурентоспроможності, оскільки визначає витрати для бізнесу, якість життя населення та доступність суспільних послуг.

Вважаємо за доцільне інфраструктурну конкурентоспроможність громади розглядати як здатність громади забезпечувати якісний стан і розвиток базових та спеціалізованих інфраструктурних систем, що дозволяє ефективно конкурувати за ресурси розвитку, підвищувати добробут мешканців та реалізовувати стратегічні цілі у довгостроковій перспективі. Відповідно, пропонуємо виділити чотири ключові компоненти інфраструктурної конкурентоспроможності громади.

Перший компонент – фізично-технічний. Охоплює стан дорожньої та транспортної мережі, енергетичної та комунальної інфра-

структури, цифрових комунікацій, об'єктів охорони здоров'я та освіти. Саме цей компонент найбільш постраждав від воєнних дій: за даними Київської школи економіки, пошкоджено або зруйновано 25727 км автодоріг та мостів, близько 250 тис. житлових будівель, 3809 закладів освіти, 1284 заклади охорони здоров'я [7, с. 7; 14; 26-27;]. Відновлення фізичного компонента є передумовою активізації всіх інших компонентів конкурентоспроможності.

Другий компонент – інституційний. Визначається якістю системи управління розвитком інфраструктури: наявністю стратегічного планування, прозорістю процедур, спроможністю залучати та ефективно освоювати зовнішнє фінансування. Дослідження О. Л. Бобося та М. Л. Бобося [1, с. 196] виявили критичні вади цього компоненту: відсутність єдиної централізованої системи управління відновленням, складні тендерні процедури, застаріле містобудівне законодавство. Інституційна слабкість знецінює навіть значні фізичні інвестиції, позбавляючи громаду конкурентної переваги від отриманих ресурсів.

Третій компонент – технологічно-інноваційний. Відображає рівень цифровізації управління інфраструктурою, застосування BIM (Building Information Modeling)-технологій, геоінформаційних систем (GIS), концепцій смарт-інфраструктури. «Стратегія цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року», схвалена розпорядженням Кабінетом Міністрів від 26 січня 2024 р. № 1351-р [8], передбачає підтримку GreenTech та створення умов для впровадження зелених рішень у відбудові. Громади, що першими впровадять цифрові інструменти управління інфраструктурою, здобудуть значну перевагу у залученні інвестицій та партнерів.

Четвертий компонент – партнерський та фінансовий. Характеризує здатність громади формувати ефективні державно-приватні партнерства, залучати міжнародну технічну допомогу та гранти, мобілізувати ресурси громадянського суспільства. В. В. Микитенко наголошує на необхідності залучення до реконструктивних процесів «громадських організацій, активістів та експертів, щоб забезпечити прозорість і ефективність» [5, с. 125].

Запропоновані компоненти утворюють систему взаємодоповнюючих чинників: сильний фізичний компонент без інституційного призводить до корупції та неефективного освоєння ресурсів; розвинений інституційний потенціал без технологічного – до уповільне-

ного прийняття рішень та низької прозорості; партнерський компонент без фізичного – до формальних угод без реального впливу на якість послуг.

Крім того, щоб оцінити, на скільки ці компоненти ефективно взаємодіють та забезпечують синергетичний ефект та з метою практичного вимірювання інфраструктурної конкурентоспроможності громади пропонуємо систему з трьох груп індикаторів:

I група – індикатори доступності та якості інфраструктури: частка дорожньої мережі у задовільному стані, охоплення домогосподарств централізованим водо- та теплопостачанням, рівень підключення до широкоплатформового інтернету, наявність закладів охорони здоров'я та освіти у нормативній доступності;

II група – індикатори управлінської ефективності: частка відкритих закупівель у сфері інфраструктури, час погодження будівельної документації, кількість реалізованих проєктів державно-приватного партнерства.

III група – індикатори результатів: динаміка залучення інвестицій, зміна кількості суб'єктів господарювання, рівень повернення внутрішньо переміщених осіб, якість соціальної, транспортної, енергетичної та технологічно-інноваційної інфраструктури тощо.

Для досягнення цих показників пропонуємо сформувати механізм реалізації інфраструктурної конкурентоспроможності громади, що передбачає три рівні взаємодії. На стратегічному рівні передбачається розробка стратегії інфраструктурного розвитку громади, що містить пріоритизацію об'єктів, джерела фінансування та цільові індикатори; формування системи рейтингування громад для стимулювання ефективного управління ресурсами. На операційному рівні – запровадження єдиної цифрової платформи обліку, моніторингу та звітності щодо всіх інфраструктурних проєктів; оптимізація тендерних і дозвільних процедур; громадський контроль через відкриті дані. На партнерському рівні – створення міжгромадських кластерів інфраструктурного розвитку, де невеликі громади об'єднують ресурси для реалізації спільних проєктів, що є особливо актуальним для громад із чисельністю населення до 5 тисяч осіб; залучення міжнародних донорів та бізнесу через державно-приватне партнерство (ДПП).

Детальна характеристика заходів та основних виконавців механізму забезпечення інфраструктурної конкурентоспроможності територіальних громад у розрізі основних компонент наведена у таблиці 1.

Представлений механізм забезпечення інфраструктурної конкурентоспроможності територіальних громад є комплексним інструментом, що поєднує стратегічне планування, технічне відновлення, інституційні реформи, інноваційні технології та фінансово-партнерські ресурси. Його застосування має низку ключових переваг:

– Системність та узгодженість: завдяки структурованому підходу громади отримують чітку дорожню карту відновлення та розвитку, що узгоджується з регіональними та державними стратегіями;

– Прозорість та підзвітність: впровадження індикаторів, рейтингування та цифрових платформ забезпечує громадський контроль і стимулює ефективне управління;

– Якісне відновлення: використання сучасних технологій (BIM, GIS, IoT, GreenTech) дозволяє не просто відновлювати інфраструктуру, а робити її стійкішою, енергоефективною та інноваційнішою;

– Залучення ресурсів: механізм передбачає мобілізацію державних, приватних, міжнародних та громадських джерел фінансування, що зменшує навантаження на місцеві бюджети та розширює можливості розвитку;

– Підвищення довіри та участі громади: активне залучення мешканців, громадських організацій формує «інфраструктурну культуру» та підсилює соціальну згуртованість;

– Довгострокова конкурентоспроможність: громади, які впроваджують механізм, отримують не лише відновлену матеріальну базу, а й інституційну та технологічну спроможність для сталого розвитку та залучення інвестицій.

Таким чином, застосування механізму дозволяє перетворити процес відновлення територіальних громад на стратегічний інструмент розвитку, що забезпечує їм не тільки виживання після криз, а й вихід на новий рівень конкурентоспроможності за рахунок зміцнення інфраструктури.

Висновки. У статті обґрунтовано, що розвиток інфраструктури є не лише умовою забезпечення базових потреб населення, а й ключовим чинником формування конкурентних переваг територіальних громад в умовах повоєнного відновлення та євроінтеграції України.

Інфраструктурна конкурентоспроможність громади розглядається як здатність забезпечувати якісні інфраструктурні системи для ефективною конкуренції за ресурси розвитку за рахунок взаємопов'язаних чотирьох

Таблиця 1

Завдання та основні виконавці механізму забезпечення інфраструктурної конкурентоспроможності територіальних громад

№	Завдання	Зміст заходів	Основні виконавці
1	2	3	4
БЛОК I. Стратегічний рівень – формування основи конкурентоспроможності			
1.1	Розроблення стратегії інфраструктурного розвитку громади.	Пріоритизація об'єктів відновлення; визначення джерел фінансування; встановлення цільових індикаторів конкурентоспроможності; синхронізація з регіональними та державними стратегіями.	Рада громади, виконавчий комітет, департамент інфраструктури.
1.2	Формування системи індикаторів інфраструктурної конкурентоспроможності.	Запровадження трьох груп показників: доступності та якості, управлінської ефективності, результатів; регулярний моніторинг і публічна звітність.	Виконавчий комітет, відділ стратегічного планування, незалежні аналітики.
1.3	Запровадження рейтингування громад за принципом стимулювання ефективного управління.	Розробка методики інтегрального індексу; публічне рейтингування; прив'язка державних субвенцій до результатів рейтингу.	Мінрегіон, обласні державні адміністрації, аналітичні центри.
БЛОК II. Фізично-технічний компонент – відновлення матеріальної бази			
2.1	Відновлення транспортної та дорожньої інфраструктури.	Паспортизація пошкоджень; черговість відновлення за критерієм доступності; застосування BIM-технологій та модульного будівництва; контроль якості через GIS-технології.	Укравтодор, служби автомобільних доріг, підрядники, місцеві органи влади.
2.2	Відновлення та модернізація енергетичної та комунальної інфраструктури.	Аудит збитків; відновлення з підвищеними стандартами енергоефективності; впровадження децентралізованої генерації та ін.	Обленерго, теплокомуненерго, Мінрегіон, виконавчі комітети громад
2.3	Відновлення закладів освіти та охорони здоров'я.	Комплексна реконструкція за сучасними стандартами інклюзивності та енергоефективності; відкриття за кластерним принципом; залучення міжнародних донорів.	МОН, МОЗ, органи місцевого самоврядування, міжнародні організації.
2.4	Розвиток цифрової та телекомунікаційної інфраструктури.	Забезпечення охоплення широкосмуговим інтернетом; розгортання мереж 4G/5G; підключення закладів публічного сектору; стимулювання бізнесу через пільги.	Мінцифри, інтернет-провайдери, органи місцевого самоврядування.
БЛОК III. Інституційний компонент — підвищення управлінської спроможності			
3.1	Оптимізація тендерних процедур та будівельного законодавства	Спрощення погодження будівельної документації; цифровізація дозвільних процедур; скорочення термінів видачі дозволів; антикорупційний контроль.	Мінрегіон, Державна архітектурно-будівельна інспекція, місцеві органи архітектурно-будівельного контролю.
3.2	Запровадження єдиної цифрової платформи управління інфраструктурними проектами.	Розробка або адаптація платформи обліку, моніторингу та звітності; відкритий доступ для громадського контролю; інтеграція з Prozorro та державними реєстрами.	Мінцифри, виконавчі комітети, технічні партнери (EU4USociety та ін.).

Продовження Таблиці 1

1	2	3	4
3.3	Формування «інфраструктурної культури» в громаді	Громадські слухання щодо пріоритетів відновлення; цифрові платформи для голосування за проекти; навчальні ініціативи; залучення громадських організацій та активістів до контролю.	Рада громади, громадські організації, ЗМІ, волонтерські об'єднання.
БЛОК IV. Технологічно-інноваційний компонент – цифровізація та смарт-розвиток			
4.1	Впровадження BIM-технологій та геоінформаційних систем (GIS).	Картування інфраструктурних об'єктів у GIS; використання BIM для проектування та моніторингу; цифрові двійники інфраструктурних систем.	Технічні відділи ОМС, проектні організації, IT-компанії, Держгеокадастр.
4.2	Розвиток концепції смарт-інфраструктури та GreenTech.	Впровадження IoT-датчиків для моніторингу мереж; зелені рішення у відбудові (сонячні панелі, теплові насоси); пілотні проекти смарт-міст	Мінцифри, Мінрегіон, приватні інвестори, міжнародні технологічні партнери.
БЛОК V. Партнерський та фінансовий компонент – ресурсне забезпечення			
5.1	Розвиток державно-приватного партнерства в інфраструктурній сфері.	Розробка привабливих умов ДПП; ідентифікація об'єктів для концесій; гарантії держави; прозорі конкурентні процедури відбору партнерів.	Мінекономіки, місцеві органи влади, бізнес-асоціації, Офіс залучення інвестицій.
5.2	Залучення міжнародної технічної допомоги та грантів.	Участь у програмах Ukraine Facility, ЕБРР та ін.; підготовка проектних заявок; відповідність стандартам ЄС; звітність донорам.	Мінфін, МЗС, обласні адміністрації, Офіс Президента, органи місцевого самоврядування.
5.3	Створення міжгромадських кластерів інфраструктурного розвитку.	Об'єднання ресурсів малих громад (до 5 тис. осіб); спільне фінансування та управління проектами; розподіл витрат та вигод; юридичне оформлення співробітництва.	Ради суміжних громад, обласні адміністрації, Асоціація міст України, Мінрегіон.
5.4	Мобілізація ресурсів громадянського суспільства та діаспори.	Платформи краудфандингу інфраструктурних проектів; залучення діаспорних організацій; благодійні фонди; волонтерські ресурси для технічного нагляду	Громадські організації, діаспорні асоціації, благодійні фонди, рада громади.

Джерело: сформовано авторами

ключових компонентів: фізично-технічного, інституційного, технологічного та партнерського. Оцінювання інфраструктурної конкурентоспроможності територіальних громад запропоновано через систему індикаторів, що охоплює три групи показників: доступності та якості, управлінської ефективності та результатів. З огляду на це, сформовано механізм забезпечення інфраструктурної конкурентоспроможності територіальних громад з ураху-

ванням стратегічних пріоритетів та основних компонентів її досягнення.

Перспективами подальших досліджень є: емпірична верифікація запропонованої системи індикаторів на основі даних конкретних громад; розробка методики інтегрального індексу інфраструктурної конкурентоспроможності; дослідження впливу інфраструктурних кластерів громад на регіональний розвиток в умовах децентралізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бобось О. Л., Бобось М. Л. Відновлення інфраструктури територій України: виклики, інноваційні підходи та партнерство у відбудові. *Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування*. 2024. № 4. С. 194–199. URL: https://pa.stateandregions.zp.ua/archive/4_2024/31.pdf (дата звернення: 10.03.2026).
2. Бочарова Ю. Г. Інфраструктура як чинник розвитку та конкурентоспроможності країн в умовах глобалізації. *Економіка і суспільство*. 2016. Вип. 7. С. 14–18. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/7_ukr/3.pdf (дата звернення: 11.03.2026).
3. Концепція стратегії повоєнного відновлення та розвитку України. Національний інститут стратегічних досліджень. 19 травня 2022 р. URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-05/stratvidnovlennya-koncept-v2.pdf> (дата звернення: 11.03.2026).
4. Лазор О. Я., Юник І. Г., Заболотний А. В. Державна стратегія повоєнного відновлення та розвитку критичної інфраструктури в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2024. № 4. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/dy/article/view/3460/3494> (дата звернення: 10.03.2026).
5. Микитенко В. В. Повоєнне відновлення та розвиток критичної інфраструктури України. *Вісник економічної науки України*. 2023. № 1 (44). С. 124–138. URL: <https://www.venu-journal.org/download/2023/2023-1/15-Mykytenko.pdf> (дата звернення: 12.03.2026).
6. Мороз Н., Косик В. Відновлення інфраструктури України: проблеми і напрямки. *Галицький економічний вісник*. 2025. № 1 (92). С. 77–85. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/92/1403.pdf> (дата звернення: 12.03.2026).
7. Оцінка збитків від війни Росії проти України (станом на 1 січня 2024 року). Київська школа економіки. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2024/04/01.01.24_Damages_Report.pdf (дата звернення: 16.03.2026).
8. Про схвалення Стратегії цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 січня 2024 р. № 1351-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1351-2024-p#Text> (дата звернення: 10.03.2026).
9. EBRD plans to invest at least €1.56 billion in Ukraine's war-hit economy this year. Reuters. 2025. URL: <https://www.reuters.com/world/europe/ebrd-plans-invest-least-156-bln-ukraines-war-hit-economy-this-year-2025-02-06/> (дата звернення: 18.03.2026).

REFERENCES:

1. Bobos O. L., Bobos M. L. (2024). Vidnovlennia infrastruktury terytorii Ukrainy: vyklyky, innovatsiini pidkhody ta partnerstvo u vidbudovi [Restoration of infrastructure in Ukrainian territories: challenges, innovative approaches, and partnership in reconstruction]. *Derzhava ta rehiony. Serii: Pbulichne upravlinnia i administruvannia*, no. 4, pp. 194–199. Available at: https://pa.stateandregions.zp.ua/archive/4_2024/31.pdf (accessed March 10, 2026).
2. Bocharova Yu. H. (2016). Infrastruktura yak chynnyk rozvytku ta konkurentospromozhnosti krain v umovakh hlobalizatsii [Infrastructure as the factor of development and competitiveness under globalization conditions]. *Ekonomika i suspilstvo*, no. 7, pp. 14–18. Available at: https://pa.stateandregions.zp.ua/archive/4_2024/31.pdf (accessed March 11, 2026).
3. National Institute of Strategic Studies (2022). Kontseptsiiia stratehii povoiennoho vidnovlennia ta rozvytku Ukrainy [Concept of the strategy of post-war recovery and development of Ukraine]. Available at: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-05/stratvidnovlennya-koncept-v2.pdf> (accessed March 11, 2026).
4. Lazor O. Ya., Yunyk I. H., Zabolotnyi A. V. (2024). Derzhavna stratehiia povoiennoho vidnovlennia ta rozvytku krytychnoi infrastruktury v Ukraini [State strategy for post-war reconstruction and development of critical infrastructure in Ukraine]. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*, no. 4. Available at: <https://www.nauka.com.ua/index.php/dy/article/view/3460/3494> (accessed March 10, 2026).
5. Mykytenko V. V. (2023). Povoienne vidnovlennia ta rozvytok krytychnoi infrastruktury Ukrainy [Post-war recovery and development of critical infrastructure of Ukraine]. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, no. 1 (44), pp. 124–138. Available at: <https://www.venu-journal.org/download/2023/2023-1/15-Mykytenko.pdf> (accessed March 12, 2026).
6. Moroz N., Kosyk V. (2025). Vidnovlennia infrastruktury Ukrainy: problemy i napriamky [Recovery of Ukraine's infrastructure: problems and directions]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk*, no.1 (92), pp. 77–85. Available at: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/92/1403.pdf> (accessed March 12, 2026).
7. Kyiv School of Economics (2024). Otsinka zbytkiv vid viiny Rosii proty Ukrainy (stanom na 1 sichnia 2024 roku) [Assessment of damages from Russia's war against Ukraine as of January 1, 2024]. Available at: https://kse.ua/wp-content/uploads/2024/04/01.01.24_Damages_Report.pdf (accessed March 16, 2026).

8. Cabinet of Ministers of Ukraine (2024). Pro skhvalennia Stratehii tsyvrovoho rozvytku innovatsiinoi diialnosti Ukrainy na period do 2030 roku [On approval of the Digital Development Strategy for innovative activities of Ukraine until 2030]. Resolution No. 1351-r. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1351-2024-p#Text> (accessed March 10, 2026).

9. Reuters (2025). EBRD plans to invest at least €1.56 billion in Ukraine's war-hit economy this year. Available at: <https://www.reuters.com/world/europe/ebrd-plans-invest-least-156-bln-ukraines-war-hit-economy-this-year-2025-02-06/> (accessed March 18, 2026).

Дата надходження статті: 31.03.2026

Дата прийняття статті: 20.04.2026

Дата публікації статті: 24.04.2026